

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 —
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és nyomdájában
 és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, dec. hó 21.

A Fejérváry-Ugron-féle affair egy időre le-
 szorította a napirendről az országgyűlés feloszlá-
 tásának immár mind szélesebb körben kolportált
 híret. Megtörténvén a párbaj, az ahhoz fűzött
 alkotmányjogi fejtegetések is ad acta tétetnek s
 a nap legaktuálisabb kérdésévé ismét az lett:
 vajjon javasolni fogja-e a kormány a koronának
 az országgyűlés feloszlását vagy pedig meg-
 várják a rendes időt, a juniust.

Az országgyűlés feloszlása a királyi felség-
 jogok közé tartozik s a korona belátására van
 bízva, mely időben tartja azt szükségesnek esz-
 közölni. Mindazonáltal a korona joga nem kor-
 láatlan, mert az 1848. IV. t. c. világosán körülírja
 azon eseteket, melyekben a korona nem teheti
 ezt. E törvény 6. §-a azt mondja, hogy az ország-
 gyűlés fel nem oszthatatik az utolsó évről való
 számadások és a következő évi költségvetésnek
 a miniszterium által leendő előterjesztése és az
 ezekre vonatkozó határozat meghozatala előtt. E
 feltételeknek különben a jelen esetben elég van
 téve; betérjesztettek a zárszámadások 1890-ről,
 betérjesztetett az 1892-ik évre vonatkozó költség-
 vetési törvény. Nem a kormányon s a szabadelvű
 párton mult, hogy ez utóbbiból nem lett törvény.
 Miután azonban az 1848. IV. t. c. 6. §-a nem
 azt mondja, hogy az országgyűlés csak akkor
 osztható fel, ha a jövő évi költségvetési tör-
 vény meg van szavazva, hanem azt, hogy a költ-
 ségvetés betérjesztessék s erre vonatkozólag ha-
 tározat hozassék, ilyen határozat — az indemnitás
 — tényleg létezik — az országgyűlés feloszlá-
 tásának semmi törvényes akadály utjának nem
 áll. A koronának tehát joga lenne, a kormány
 előterjesztése alapján a jelen parlamentet felosz-
 latni s elrendelni az új választásokat.

Más kérdés az, vajjon politikai szempontból
 indokolt-e a parlamentnek a rendes idő előtt való
 feloszlata.

Az alkotmányos gyakorlat e tekintetben azon
 felfogást honosította meg, hogy az országgyűlés-
 nek a rendes idő előtt való feloszlata csak
 rendkívüli körülmények között indokolt. Legtöbb-
 ször általános kormányválság esetén szokott ez
 megtörténni, amikor az új politikai irányt valló
 kormánynak tájékozva kell lenni az ország vé-

leményéről, valamint hogy a koronának is ér-
 dekében áll tudni, hogy új kormányát, mennyire
 támogatja a nemzet.

Megtörténhetik ez oly kérdések elbírálása
 előtt, melyekre vonatkozólag a korona és a kor-
 mány nincs tisztában az ország itéletéről. Ameny-
 nyiben ily körülmények teszik szükségessé a fel-
 oszlatást, ugy az épen nem jelent abnormalis ál-
 lapotot: az országgyűlés feloszlásának kény-
 szere ez esetben inkább alkotmányjogi és politikai,
 mint erkölcsi kénytelenség.

Amennyiben az utolsó ok képezi indokát az
 országgyűlés feloszlásának, ugy az ilyen álla-
 pot már nem normális. S vajjon mik azon okok,
 melyek a kormányt ilyen kényszerhelyzetbe hoz-
 hatják? A sokféle lehetséges variáció közül egyik
 legfontosabb kétségkívül az, ha a korona és a kor-
 mány látja, hogy az országgyűlés szakának még
 hátralevő ideje egy vagy más okból nem tölthető
 el oly munkássággal, annyi haszonnal, mint a
 mennyit a nemzet komoly parlamenti működéstől
 elvárhat. Ha a kedélyek oly izgatottak, hogy
 tanácsosabbnak látszik végére járni a dolognak,
 mesterségesen segíteni elő a lappangó vihar ki-
 törését, mert a láz állapotában nyugodt törvény-
 hozói működés nem várható.

Nálunk alkotmányjogi s szorosán vett poli-
 tikai okok arra nézve, hogy az országgyűlés
 most oszlattassék fel, — nincsenek; sem kormány-
 válság sincs küszöbön, sem olyan kérdés előtt
 nem állunk, melyre nézve *előleg* ne volna tud-
 ható a nemzet véleménye, sem pedig magasabb
 politikai szempontok nem forognak fenn. Marad
 tehát a legkevésbé helyesítható indok, t. i. az,
 hogy az országgyűlésnek az időszak végéig való
 működéséből áldásos tevékenység nem várható.

Az a kérdés merül fel tehát — az ország-
 gyűlésnek korábban való fel vagy fel nem osz-
 latását illetőleg — vajjon a hátralevő idő —
 számbavéve a körülményeket — a valószínűség
 szerint komoly törvényhozói munkával fog-e el-
 telni, vagy pedig nagy a kilátás arra, hogy a
 törvényhozás ilyen tevékenysége meg lesz bé-
 nitva s így a hátralevő egész időt az erupcionális
 láz fogja eltölteni?

Az e kérdésre adandó felelet, felelet arra is,
 vajjon fennforog-e az országgyűlés feloszlásának
 szükségessége vagy nem?

Még ha ez utóbb jelzett indok készíti is a
 kormányt némely esetben a feloszlata javasolá-
 sára, sokkal kevésbé eshetik a propositio gáncs
 alá, midőn az összes parlamenti pártok között
tényleg oly nagy a feszültség, hogy jobb a harc-
 nak gyors lefolyását siettetni, mint azt elodázni, —
 másképp áll azonban a dolog akkor, ha ezen
 feszültség, izgatás és izgatottság nem az összes
 pártoknál, hanem egy vagy egyes pártoknál
 van meg.

Nálunk pedig a legutóbb jelzett helyzet
 áll fenn.

A kormány az üdvös javaslatok egész sorá-
 val állott elő. A szabadelvű párt felelőssége egész
 tudatában s teljes nyugodtsággal kész a tárgya-
 lásokba bele menni s okot arra, hogy a parlament
 azért oszlattassék fel, mert a hátralevő időt üd-
 vösen felhasználni nem lehetne — abszolúte nem
 szolgáltatót. S ha a hazabeszélés őt is elfogja
 — mint választások előtt minden parlamenti pár-
 tot — ugy erre elég korainak tartotta volna a
 jövő esztendő tavaszát.

Az ellenzék az, mely már hónapok óta kor-
 bácsolja a szenvedélyeket, megnyitotta apostolai-
 nak utazásával a választási campagnet, műkö-
 désének színtere immár nem a parlament, hanem
 az egyes választókerületek. Hogy az így mester-
 ségesen s korán terjesztett izgalom használ-e vagy
 sem a parlament komoly törvényhozási működé-
 sének, az kérdés tárgyát nem is képezheti. S
 hogy ennek folytán a felelősség kit terhel, az is
 tisztán áll.

Ha tehát be is következnek az országgyű-
 lésnek a rendes idő előtti feloszlata, ezért, va-
 lamint azért a sok időért, amit a parlament tény-
 leges törvényhozási eredmény nélkül eltöltött,
 a nemzet előtt kizárólag az ellenzék felelős. A
 nemzet pedig e tényből, az ellenzék politikai ko-
 molyságát illetőleg, le fogja vonni a következtetést.

Nekünk különben Bács megyében egészen
 mindegy: akár ma, akár holnap. Teljesen készen
 megyünk a harcba a győzelem koszorujáért.

A képviselőház szünideje. A tanítói nyun-
 dij-törvény novellájának hosszadalmas tárgyalása szük-
 ségessé tette, hogy e héten is üléseket tartson a kép-
 viselőház. Ezen ülések kizárólag a kereskedelmi előter-
 jesztések tárgyalásának lesz szentelve. Az ünnepi szün-
 idő után — a mint egyelőre megállapították — január
 hó tizedikén fog ismét ülést tartani a képviselőház.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Harangoznak.

Harangoznak... Templomba tán?

Mindszüntelen egymásután.

Megremegve, imbolyogva

Megy a léptem:

Kis koporsó minden léptem.

Szép, virágos, kisebb-nagyobb; —

Mindig temetés közt vagyok.

S kérdem elszorult kebellem,

Néma jajjal:

Nem lesz már a földön angyal?

Nem lesz már a földön gyermek?

Mind kell a temető-kertnek?

Nincs virága, nincs elég már?

Ó síroknak?

Kis szivők kell termő pornak?

Mennyi öröm omlott össze!

Elveszett kincs, mennyi közte!

Jó szülőknek boldogsága,

Szemefénye, —

A hazának sok reménye.

Oh uram! nyujts irt a sebre,

Annai sebre, tört szívekre!

Te akartad, — óh, de úgy fáj,

De úgy éget

Öröktűkú bölcseséged.

És csak fölver a harangzó,

Ujra hangzó, mindig hangzó,

És hazáig csak remegve

Megy a léptem:

Kis koporsó minden léptem...

Dömötör Pál.

TERÉZ.

(Mutatvány Gondá Dezső „Ismerőseim“ e. kötetéből.)

Rút volt — és szeretőtt.

Püpos volt, de a lelke ép és egyenes. A himlő
 megmarta arcát, hanem azért az megdobbant a gerje-
 delemtlől és lesápadt a féltékenységtől.

Mert a rút nő is látja a harmatcsókját a virágon;
 tapintja a bársonynak és hajnak delejes melegét és pu-
 haságát; érzi az akác és olajfa szerelmes helhelletét és
 hallja az orgona sejtelmes bűgását, a melytől térdre
 roskad a vágytól ittas menyasszony.

Oh, ez az orgonabűgás!

Ezt hallgatta Teréz vasárnap, hétközben, tízes
 homlokát odaszorítván az oldalkápolna vasajtájához, a
 melyen át a végtelen szerelmű anyának vérszívét lát-
 hatta. Lelke együtt csendült az orgonaspokkal, mintha
 egy volna köztülök, a legsröb, a legfájdalmasabb. S mig
 a komoly dallam szállt fölfelé a kupola boltjába s onnan
 a tömjén füstjével együtt, mint egy beszélő felhő, verő-
 dött vissza az oltár fölé, addig Teréz vágya ringott
 abban, mint vadmadár a kaszált fű illatában.

Mert szeretett, kimondhatatlanul.

Kit? A neve egyre megy. „Ó“ — Teréz ennek
 nevezte magában s összefoglalta e betűben a minden-
 séget, mint Isten a „legyen“ szavában.

Mások Mihálynak mondták. Férfiu volt és szép;
 Teréz leány és fiatal, de rút, mint a pók — ezt már
 tudjuk. Mihály őt nem szerette. Nem is sejtette, hogy
 Teréz mit érez iránta. De annál jobban imádt Teréznek
 barátnőjét. Egy szép s egy rút leány együtt: a pillangó-
 nak a póknak barátsága ez.

De itt a pók nem ölte meg a pillangót...

Julia rózsaszín nyári ruhájában, a keblére boruló
 fehér csipkével, piciny, gyöngyös toquejával, a mely
 leszorítja bronz haját, olyan volt mint egy kacagó alma-
 virág, a mely kacki napernyővel elindult sétálni a nap-
 sugáros mezőben. Mihály ott haladt mellette s forró le-
 hellete megérte a leány nyakát. Beszéltek virágról, nap-
 sugárról, csokról és templomról; tépdestek jóslevelű
 akácágat, dobálták egymást piros almával és mogyoró-
 val, kergetőztek, mint a gyíkok. Julia a futásban elesett
 s ugy az ajkába harapott, hogy piros vércorallok szí-
 várogtak ki reá. A férfi tüzes ajkával szarítgatta fel a
 vérszívő ajkat, aminek azonban csak az lett eredménye,
 hogy a vér jobban buzgott azután. Azért-e, hogy olyan
 mohón megszívta, vagy mert a lány szíve hajította sebe-
 sebben a vért a csók után?

Teréz ott ment mellettük. Rútságára volt bizva
 azok szépsége és szenvedélye. Mintha pókot eresztenek
 a pillangók közé, hogy szüntelen megriassza őket játsza-
 dozásukban. Egy faun, aki örzi a tiltott paradicsom
 ajtaját. O az a faun — aki szerelmes a kitiltott angyalba.

Teréz érezte ezt jól.

Hallgatta a suttgó szavakat, amik olyan tífsek
 és mégis kedvesek voltak, mint a méhek döngicsélése.
 És volt is fullánkja minden szónak — azt az ő szívére
 mártotta. Az ő ajka is kivértett, ugy megmarta fájdal-
 mában a „korall“-lopásnál. Lenyalta maga a vért s
 mint a maszlagtól, még bódultabb lett utána: azt a vért
 mind átjárta már a legöldöklőbb méreg — a szerelem.

Egyik percben azt hitte, hogy gyűlöli halálosan
 mindakettőt. Meg tudná ölni Juliát is — őt is. Ott álltak
 éppen egy szirtfokon s kíváncsi borzadással néztek le

A szerb egyházak szervezése.
A tizenötös kongresszusi bizottság behatárolta megvitatva a napokban a szerb egyházak szervezésére vonatkozó szabályzatot, mely szerint az elnökség — a szabad kir. és a rendezett tanácsú városok egyházainak kivételével — a plébánosokat illetné meg. Brankovics patriárka a bécsi egyházmegye sürgős ügyeiben két napig távol volt, a kongresszusi bizottság hazaérkezése után tisztelt nála. A patriárka palotájában adott ebédén Brankovics patriárka pohárköszöntőt mondott a tizenötös bizottság áldásos működésére, s hangsúlyozta a szükségességét annak, hogy a bizottság és a püspöki zsinat közt megegyezés jöjjön létre. Sürgősnek mondja a szerb egyház ügyeinek rendezését, de a mely csak kölcsönös bizalom és engedmények árán érhető el, a melyt a bizottság tagjai meg is adtak. A szakadatlan munkásság dacára a kongresszus ülésai még hosszabb ideig eltartanak.

Előfizetésre felhívás

„BÁCSKA“

XV. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatás-küldendők.

Helyi és megyei hírek.

Küldöttség járt e hó 17-én Budapesten az ügyvezető igazgató részéről, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium utján az iskola javára állami subvenciót eszközöljön. A küldöttséget Pulszky Ágost orsz. képviselő vezette. A miniszter jó reményekkel bocsátotta el a küldöttséget.

Gákóván a nemrég öngyilkossá lett községi jegyző helyébe, a napokban tartott választás alkalmával, Tücherer Gusztáv, törzsei aljegyző, választott meg.

Gyermekek fölruházása. A helyb. magyar nőegylet 60 fiú- és 40 leánygyermeknek tette igazán örömmel Uruk elhatározását. A szegény gyermekeket teljesen fölruházta s a mellett egy pár diót, almát, sőt kalácsot is juttatott nekik a jótékony kezek. Öröm volt nézni az ártatlan gyerekeket, amint mosolyog arccal, a nagy öröm izgalmaival vették át az egyet buzgó tagjainak kezéből az ajándékokat. Az ünnepélyt ezúttal (vasárnap, dec. 20-án) a népiskolák egyik termében rendezték, szokásos helyük, a városbába nagyterme, restaurálás alatt lévén. Az egybegyűlt közönséghez s a fölruházandó gyermekekhez dr. Gertinger Pál, nőegyleti titkár, mondott alkalmi beszédet, a melyben igen szépen kifejtette, hogy a mai, realitásnak nevezett világban is, mily áldásosan működik a jótékony és hogy éppen ebben a száraz realitás világban, a társadalomban folyó önző küzdelmek között, van a legnagyobb szükség ennek a magas erénynek a gyakorlására stb. A gyermekekhez fordulva figyelmeztette őket, hogy az a ruha, a melyet most kaptak, olyan jutalom, a melyet később meg kell hálálni azzal, hogy a társadalomnak munkás, becsületes, jóra való tagjaivá lesznek; hálálal tartoznak azok iránt, a kik őket most tehetetlenségükben gyámolták s majdan ők is tartoznak hasonlóképp gyakorolni azt a jótékonyt, a melyt most igénybe vesznek. A közönség megélt a csinos beszédet s utána kiosztották az egyet tagjai a gyermekeknek a ruházatot.

Karácsonyi örömmel a Miasszonyunkról nevezett iskolánál intézetében Zomborban, ma

december 22-én. „A hónapok versenye.“ Daljáték zongora és harmonium kísérettel. Személyek: Angyal: Lang Anna. Janár: Méray Irén. Február: Bosnyák Margit. Március: Braskovics Anna. Április: Müller Lujza. Május: Karl Izabella. Június: Marschall Aranka. Julius: Knézy Anasztázia. Augusztus: Veszelszky Aranka. Szeptember: Mráz Irén. Október: Pál Blanka. November: Muzsik Hermin. December: Mokry Olga. A daljáték énekesztését előadja: a felső-leányiskola énekkara. Zongora kíséretet előadja: Schaefer Mária. Záróbeszéd, szavalja: Jeszenszky Jolán. Kezdete 5 órakor.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1891. évi december hó 31-én a polgári kaszinó-egylet helyiségeiben tombolával egybekötött dal- és tánc-estélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Lányi Ernő. 3 eredeti magyar dal férfiakra. a) Muzsikának, barangoznak. b) Ennek a kis lánynak nem volt szeretője. c) Nem kell a szőke énekem. 2. Massenet J. Ária a „Le Cid“ című dalműből. Eneklő Galyasi Paula k. a., a budapesti opera-iskola növendéke. 3. a) Thern Károly. Nem tudom én, mi a bajom. b) Witt Tódor. A köny. Férfi négyesdalok. 4. Benedix. Egy boldogtalan asszony. Magánjelenet. Előadja Kalapsza Bella k. a. 5. Gaal Ferenc. Epilog. Férfikardal. 6. Ketterer és Durand. Kettős Gounod „Faust“ című dalművének dallamaiból, zongorára és harmoniumra. Előadja Horváth Ákos dr. és Bieber Gyula urak. — Galyasi Paula és Kalapsza Bella kisasszonyok szíveségéből működnek közre. — Belépő-jegyek 1 frtjával Sztrich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Kezdete 8 órakor.

Városi könyvtár. Mult szerdán, folyó hó 16-án, a Zombor városi könyvtár-társulata választmányi ülést tartott, melyben a jövő évre az új művek és könyvek megrendeltek. A megrendelt számos szépirodalmi, tudományos és szakmüvek között igen kitűnő művek is vannak, ilyen a többi között Lauche híres nagy gyűjteményes műve, melyben az alma, körte és szőlőfajok nemcsak ismertnek és leírtnak, de gyönyörű természet utáni színezéssel is ellátva vannak, melynek megtekintését mindenkinek, de főleg a szakértő termelőknek ajánljuk. Ezúttal figyelmeztetjük a tisztelt olvasó közönséget, hogy az új beírás év közeledik, és mindenki, aki az olvasás nemes, egyúttal hasznos foglalkozását kedveli, azt magának jutányos évdíj mellett megszerezheti. Felkérjük egyszersmind a társulati tagokat, hogy az alapszabályok értelmében, a kiolvasott könyveket elolvasás után mentől előbb a könyvtárba küldjék vissza, mi főleg az újabb beszerzett könyvekre nézve szükséges, nehogy a tagoknak azokra nézve, hetek, sőt hónapok során várakozni kelljenek. G.

Az iparosok árucarnokának estélye.
Az iparosok árucarnokának közgyűlése még a mult hóban egyhangulag elhatározta, hogy az idei farsangban egy, tombolával összekötött táncmulatságot rendez. Az igazgatóság ezen ügyben e hó 19-én értekezletet tartván, abban állapodott meg, hogy az estély január hó 16-án tartatik meg s megválasztotta kebeléből a rendezőbizottságot, a melynek elnöke Krizmanits Imre, az árucarnok igazgatója, alelnökei ifj. Husveth István és Kollár József, titkárja pedig Karcher Károly, az árucarnok titkára. A tombola nyeresémtárgyait a zombori iparosok izléses, szolid és jó részben értékes készítményei képezik, amelyek remélhetőleg igen sok kedves meglepetést fognak okozni. Egy-egy tombolajegy ára 20 kr lesz és az egész bevétel nyeresémtárgyak megvételére lesz fordítva. Az árucarnok újabb, valóban realitás és helyes alapon mozgó akciója ismételve bizonyoság tesz iparosaink életképességéről; bizton reméljük, hogy az árucarnoknak ezen ép oly szép és kedves, mint hasznos mozgalma nagy arányú támogatásban fog részesülni, annál is inkább, mert amint értesülve vagyunk, a rendezőség mindent el fog követni, hogy minden luxust mellőzzenek s hogy egy ezáltal, valamint a vendéglős szolid árai mellett a kiadások a minimumra szorítsa, a legszerényebb helyzetben levőknek is alkalmat nyújtson az ezen estélyen való részvételre.

December 21. Hosszu esték, hosszú éjszakák, rövid, borongós nappalok, ezek is a téli időszak ismertető jelei. Jól is csinálták meg azok a kalendáriumszínáló kopaszfejű urak, hogy a mikorra hideg időt csináltak,

akkor csinálták a rövid napokat is, hogy az ember a hideg időből minél többet átaludjon. Hogy sokan azért dacolnak velük s azért nem alszanak, hanem karamboloznak, quaterkálnak (s így igen gyakran el is „áz“-nak) az persze nem az ő hibájuk; arra már nem tudnak kadenciát csinálni még a kalendáriumos tudósok se, hogy ki mikor fogjon dákót a kezébe, a vagy hogy ki mikor öblögesse a torkát, a mint hogy rá tudnak parancsolni pl. hogy a tél dec. 21-én következzen be és hogy a Nap ezen és ezen a reggelen ekkor és ekkor keljen föl. Megcsinálták hát ezek a csillagokból olvasó nagyfejek, hogy december 21-én kezdődik a hivatalos tél, a mikor is a mi földünkön legrövidebb a nap és leghosszabb az éj. Ez az ő hatáskörükbe vág és megcsinálták, hogy ezen a napon volt a téli napfordulás is (solstitium hymenale), a mikor a nap reggeli 7 óra 46 percek kel és délutáni 4 óra 10 percek nyugszik. E szerint a nappal csak 8 óra 24 perc, míg az éj 15 óra 36 perc hosszú. A nap december 22-től folyton növekszik és pedig e hó végéig tíz perccel. — Ez a december legfontosabb csillagászati jelensége.

Téli hangok. Panaszokdtunk eddig, hogy se-hogy sem akar télire fordulni az idő. Pedig dehogyan nem akar! Csak amolyan nagyuri késedelemmel tette meg ezt a kötelességet, a mit annál inkább megtehetett, mert eljárása ellen nincs helye az appellációnak, meg aztán a balandók tetszés- vagy nemtetszésnyilatkozata sem hatol el magas füléihez. No hát ha csak tél kell, hát itt van a tél a maga teljes hidegségében, 5-7 minus foknyi didereggető levegővel. Persze, hogy most meg a számkáni szeretők nincsenek meglegedve, mert a tél nem fehér. Hanem hát ez se fog majd elmaradni? És a korcsolyázók? A hol viz volt, ott jég is van és a hol jég van, hát ott korcsolyázhatnak is. Hanem minél-lunk, a hol a korcsolyázók együletének a tavacska sehogyan sem akar megelni vízzel, mi történik itt? A hosszú esőzések vize csak megteltette pár napra, ahogy egy a gödört, de a szomszjas föld beitta a vizet s most alig van benne valami, úgy hogy a tenyérnyi kis jégből is göröngyök és száraz fűszálak állanak ki, még pedig jó sűrűn. Maga az egylet se igen reménykedett — úgy látszik — mert eddig még a rendes közgyűlést se tartotta meg. Vagy talán az idén se korcsolyázzunk? Ez ellen már sokan, de nagyon sokan panaszkodnának ám! Addig is hát, a „míg megpreperálják a tavacska jegét, csak csuszkáljunk a jöreménység jegén!

Halálozás. Kovács Kálmán dr. Kupuszina köz-ség plébánosa e hó 19-én meghalt. A lesújtó hír vilámgyorsan járta be nem csak azt a községet, a melynek rajongásig szerett lelkipásztora volt, hanem az egész környéket és különösen városunkat, a hol számtalan öszinte tisztelője és jóbarátja volt az elhunytak. Hitközségének élt első sorban az istenben boldogult, de e mellett hivatásához illő, oly téren is szerzett kiváló érdemeket, a melyek valóban feledhetlenné teszik a nevet vidékünkön. A mikor a kupuszina plébánia élére állott, a községben alig beszélték édes hazánk nyelvét; és Kovács Kálmán dr. egyik legfőbb kötelességének ismerte kűzdeni itt a magyarságot, a magyar nyelvért és szellemért. E téren kifejtett fáradszatlan munkásságának és kitartó erélyének bő jutalmát is találta: 14 évi plébánoskodása alatt a községet oly utra sikerült terelnie, a melyről visszatérni a régi tótsághoz lehetetlen; nincs ember a községben, a ki ne beszélne a magyar nyelvet, de a jövő nemzedékben már alig lesz ember, a ki még értené a tót nyelvet. És nem fogják elfelejteni, hogy ez a jó Kovács plébánosnak a munkája volt. Egyike volt az elhunyt a kath. klérus kiválóan képzett tagjainak, a ki hosszú időn át a kalocsai teológián mint tanár is működött. — A következő gyászjelentést bocsátották ki hozzátartozói: Tetszett a mindenható Istennek, ki beláthatatlan gondviseléssel intézi földi életünk mulandó napjait, főtiszteendő Maddi dr. Kovács Kálmán Kupuszina községének buzgó plébánosát, a budapesti tudományos egyetem hittani karának bekebelezett tudorát, életének 58 ik, áldozásának 35-ik és plébánosi tisztének 14-ik évében, 7 heti kínos betegség és az előkészítő szentáldozat áhítatos felvétele után, f. hó 19-én hajnali 2 órakor magához szelítani. Az elhunytak hült teteme a Kupuszinán dec. 19-én d. u. 3 órakor véghez menendő beszenteltetés

azok kettén a szakadéka, honnan a gyalogboda piros gyöngytányéra mosolygott fel reájok.

Julia azt mondta arra, hogy az olyan, mintha egy embernek a vére pirosanék ott a hegyoldalon; s borzadó félelmében görcsösebben fogta meg kedvese kezét. Teréz a hátuk megett állt. Érezte, hogy a karja olyan, mint egy cseréj: szivós, erős. Ha azzal egyet lökne rajta, akkor mindakettőnek vére ott pirosanék a bazalt-falon, mint egy meleg bodzacsokor.

De amint ott állt „ó“ és erős, szép válla egyenletesen emelkedett a teljes lélekzéstől, haján átalsütött a világosság s az áttündöklő rózsaszín fényben azt is láthatta, hogy fut fel finom ereiben a meleg vér a fül csigájába — akkor csak nézni tudta, nézni alétlan, szerelmesen. Aztán lehajlott, hogy egy csalánt tépjen ki, a mely az ifju ruhájába fogódzott. Mintha a maga szivéből szakította volna, olyan könnyebbülést érzett utána.

... Hanem azért maradt ott még annyi, ami egy mártirkoronára elég!...

Keblére rejtette a csalánt, arra a szegény alakatlan kebelre, a melyben az indulat járt föl s alá, mint egy tízes szökőkút. Legyen neki is virágemléke, mint Juliának, aki minden piciny, Mihályra emlékeztető fűszálát odatesz az imádságos könyvébe a szentképek közé.

És hogyan dicsekszik vele Teréznek!

Ez négylevelű lóhere, mit együtt kerestek a patak mentén; ez piros selyemszáll átkötött nefelejtés (az első csók emléke — mondta pirulva); százszeép, égő szerelem, szelence, fehér jászmin, sárga viola, ákác (oh, ez sok van, igen sok: az „ó“ kedves virága!) Megannyi illatos pecsétje édes titoknak; megannyi ékes udvarbölgy, aki a királynőt jött jelenteni: a szerelmet.

Teréznek pedig mind vérbeharmatozó fü volt, a melyen a reménye vérzett el... Lesz már most neki is virágemléke.

Talán a csalán nem virág? Nincsen édes pora, amit a méhek el tudnak hordani? Azért, hogy az emberek gyűlölik púpos, sztrike leveléért, maró tüskéje miatt? Vagy mert nem olyan karesu, mint a gyermek-ánc-virág, a miért most Mihály ereszkedik le a szirt foka mellett, hogy felhozza Juliának.

Milyen oktalanság azért oda lemenni. Hiszen csak egy lépés, az igaz s megfogózhatik a hegyhátba, de fíves a hajlat és ha megsiklik, piros vért isznak a gyalogfenyők ott alant.

Juliat éppen az ingerelte, az az egyedül álló sárga virág, a melyik olyan betyékű ringatja magát a száran, mintha azt gondolná, hogy ő elérhetetlen, leszakíthatatlan.

A szerelmes leányt sérti az ilyen.
Most már bánja ugyan, hogy megmondta Mihálynak, de ezt meg már az ingerelte, hogy ő felhozza onnan is a kedvesének.

A szerelmes legény virtuskodása ez.
Teréz halálra sápadt. Elfult a torxa, a szive lüktetése; a szeme előtt tűzfoltok táncoltak. Úgy rémlett neki, mintha az a fehér kéz mindjobban lesiklanék és az egész hegy engedne alatta.

Mint karvaly, mely a fiát védi, lecsapott a karja arra a kézre, megfogta s tartotta vasmarokkal, egy örült erejével. Fuldoklott, kiveresedett, homlokán az erek kidagadtak.

Rút volt, nagyon rút e pillanatban.
Azok kettén olyan jóízűt kacagtak rajta. Gyerekesnek is mondták. A férfin világosan meglátszott, hogy resteli a dolgot s nehezelt érte.

Teréz magára eszmélt. A verejték kiült a homlokára, érezte, hogy ő milyen visszataszító s nevetséges volt most is, mikor pedig más szép lét volna s magasztos, mint Szent Mihály, aki birkózott az örvények urával egy drága testért.

Hanem azért elégedett volt, hogy tehetett valamit érte és megfoghatta a kezét. Olyan enyhülés volt ez a szívének, mint ha a veréb a forró porban fűrdeti magát...

Észre sem vették e közben, hogy köröskörül beborul a szemhatár, csak mikor egy gomolyg felhő a napot is befogta, akkor riadtak meg. Mire a rét közepére értek, az eső előbb kövér, aztán sűrű cseppekben hullott.

Julia nevetve húzta fejére a felső ruhát s most olyan volt, mint a rózsza, a mely bezárja kelyhét a zápor elől.
Teréznek mind a nyakába szivárgott a szélverte esővíz, de azért nem védte a ruhájával, mert érezte,

hogy ő meg olyan volna a nyakába vont lepellel, mint egy varangy...

Minék van a varangynak szive? Pedig azt mondják, hogy az még szivósabb, mint másé: még kitépve is lüktet sokáig! Hanem azért nincsen ékes szirma, mint a rózsának, hogy az eső ellen összeborithassa védekezve. De hát nem is éri ő magában a rózsának forró ösztönét s nem szerelmes az aranyos méhekbe...

Miért nincsen az embereknél is ugy?!

Tudod, milyen a szerelmem?
Mint a kis korallszínű Katinka-bogár, a mely egy virágról átvízi az édes himpot a másikra.

De olyan is, mint a fuvó szél, a mely elkapja a termő magot és letezi egy rejtett szakadéka, a hol aztán az virágba hajt.

Hanem ez itt eleped magába, szomszjasan, gyímlöstelelenül.

Mig amott a esodálatos virágpórt szerelmes egyes-ségre hozza-viszi a kis Katinka-bogár.

Ezért szerették azok kettén egymást, Teréz pedig gyótródve szomjazott...

— Ugy-e, készen lesz a ruhám, édes Terézem? — mondta hízkelkedve s megcsókolta a rút leány homlokát melegen. Teréz tudta jól, hogy ez a csók most annak van gondolva, akiért ez a fehér ruha készül.

— Készen — mondta sötéten.

— No, mert tudod, Terézem édesem, hogy pít-kösd közel, igen közel van; a sekrestyés mondta is, hogy ők már javában készülődnek: az oltárképeket leporozzák, az ezüst tartókba új viaszgyertyákat tesznek, az orgonásipokat megjavítják. S nekem még se ruhám, se cipóm, se fülbevalóm, se nyakékem... Igaz is, milyet vegyek, Teréz, piros kis gyöngyosort, vagy fehérét? ... Vagy igaz, hiszen ő fogja venni... Hová teszed ezt a crème-szalagot... A derékra kérlek, ő azt ugy szereti!...

— O.

Teréznek törzsúrás volt ez a szó.
— Majd templom után — mondta fájó mosollyal; azzal vette a szoltárok könyvét és ment.

Melléklet a „Bácska“ 99-ik számához.

Antán Bajára fog szállítani és az ottani Szent-Rókusról nevezett sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalmra helyeztetni. Az engedélytől szentmise-áldozat dec. 23-án d. e. 10 órakor fog a kupuszina templomban megtartatni. Kupuszina, 1891. évi december hó 19-én. Legyen az Ur hű szolgájának és a szeretett rokonnak fájdalmas elmulása e földön, boldog elbédés a mennyben! Özv. Pilinszkyne sz. Kovács Erzsébet, Márton Antalné sz. Kovács Jozefa, testvérei. Sulyok Ferencné sz. Márton Teréz, Klein Károlyné sz. Márton Paulina, sz. Márton Miklósné sz. Márton Juliska, unokabugái. Özv. Kovács Lipót, Kovács Béla, nagybátyjai. Márton Géza, Márton Kálmán, Pilinszky Ferenc, unokaöccsei. Sulyok Ferenc, Klein Károly, sógorai. — Más kézből írják: A boldogult sok tekintetben emlékezetes alakja marad annak a körnek, mely ismeretség vagy kollegiális révén közelebb tudott férkezni az ő zárkózottabb természetéhez. Elettének java részét mint teológiai tanár töltötte Kalocsán a szemináriumban s ott egyrészt tárgyait (az egyházjognak és történelemnek) betűszerinti tudása, másrészt szeretetteljes elnézése, kiméletes türelme által örökre biztosította magának tanítványai ragaszkodását. Tanársága fáradozásainak takarékos jutalmul Kupuszinát kapta, hol életében is megbecsülték; de halála után bizonyára még jobban fogják magasztalni. Mert családi jelentékeny vagyona folytán nemcsak hogy nem követelte a párbért, hanem még félkezét folytán a zsebben tartotta s a beteg életében gyógyszerrel, sőt neki való ételekkel ellátta, aztán még ingyen is eltakarította. Az egyházi irodalomnak e pápi főmegyerés nincs második hasonló Mecénása. Az egyházi irodalom jobb termékeit, kivált melyek általános érdeklődésre számíthatnak, pl. imakönyveket, nap-tárakat, könyvü olvasmányokat, százával hozatott s nem volt házában olyan látogatója, akit ritka gazdag könyvtárakból értékes példányokkal meg ne ajándékozott volna. Különös játéka a véletlennek, hogy a b. e. bibornok. Kovácsnak címzetes kanonoksággal való kinttintési javaslatát, hirtelen beállott elgyengülése miatt, alá nem írhatta s így a jó és általánosan szeretett Kálmán bácsi nem érte meg, ami most már csak napok kérdése volt, hogy dignitáriussá lehessen. — A tavali tűzvész alkalmával, mintha önmagából kikelt volna, ruganyos, közlékeny, szóval modern ember lett egyszerre; mert híveinek nyomora elszoktatta őt a kényelemszeretettől. Társadalmi s hivatalos uton mindent elkövetett, hogy a leégették lehetőleg támogattassanak. Sietett ex cathedra elengedni nekik a párbért — amit különben nyilván maguk engedtek volna el maguknak. Kalocsán olyan energiával s annyi ügybuzgalommal rajzolta hívei nyomorát, hogy az egyházmegyei jótékony alaptól, több mint tízezer forint eszközölt ki iskoláépítési célokra. Egyszerű, keresetlen, de egyenes modorú; sokoldalú, de sohase fitogtatott tudományáért; befolyásos, bár soha igénybe nem vett összeköttetéseiért, melyeket mások javára mindenkor készségesen értékesített, ismerősei s jó barátai sokáig megőrzik tiszta emlékét.

Ó-Kanizsa közpénztárában olyan nagy a forgalom, hogy a község eddigi tisztviselői nem győzik a munkát s egy 600 frt fizetéssel és 120 frt lakpénzzel járadalmazott könyvelői állás szervezését határozta el a község. A határozat jóváhagyás végett beérkezett a vármegyei törvényhatósághoz.

Eljegyzés. Ince Gusztáv, a helyben állomásozó cs. és kir. zászlóaljbeli hadnagy, a napokban eljegyezte Schiller Károly nyugalmazott cs. és kir. századosnak egyetlen leányát, Miczike kisasszonyt.

Almás körszege — amit multkor megirtuk — pótvásár tartásáért folytatódott a miniszterium a kérvényt már elintézte s a pótvásár tartását nem engedélyezte.

Zugiskola. Dautován Burány Ferenc elbocsátott tanító zugiskolát tart fenn. Az ottani plébános most az iránt kérvényez, hogy ez az iskola zárrassék be; de egyszerűsind kéri, hogy erélyesebben szorítsák rá a szülőket arra is, hogy gyermekeiket rendszeresen járassák iskolába, mert e tekintetben ott nagy mulasztások tapasztalhatók. — A bajok mindenestre orvosolva lesznek rövid idő alatt.

De egy idő óta a lelke nem tudott fölemelkedni az orgonabúgással és tömjénfelhővel a magasba. Julia kézfogója óta a sötét gondolatok ráncszedtek a szemlére, mint fekete hangyák egy vergődő bogárra és vonták magukkal lefelé.

Lehetetlenné akarta tenni, ami már most bizonyosnak látszott. Letaszítani a pokolba azokat, akik kézfogva mennek a mennyország ajtaja felé. Csak azért, mert ő nem mehet utánok oda.

De miért nem? — mert rút. Mert oda csak a szép álarcsokat eresztik be, a visszatásítók ott visszaszátították.

Azóknak a satyrok közt a helyük.

De hátha egy satyr odaállna az utba és letépné azt a szép lárvát, a hogy letépte az ő arcáról egy ismeretlen boszúló kéz már a születés percében.

— És ne vigy minket a kísértetbe — ismételte százszer is, zokogva, hogy elkábítsa nyilalló agyát.

Hetek óta ott csirázott ez a sötét eszme abban az alakatlan csontdényben, a melyről a bölcs ember azt hiszi, hogy mérges virágok vannak elültetve benne.

Idomtalan a koponyád — el vagy kárhozva.

Leány vagy, szeretsz — mindegy, el vagy kárhozva.

Megölnöd magad, vagy mást megölsz: itt a megölnöd!

Megölnöd magad? — búgta benne egy sötét hang.

— Miért?

A miért a világ öli meg a boldogságot? Mert undok vagy? Hol itt az igazság? Az egyik legyen boldog, mert szép, a másik boldogtalan, mert rút; az egyik éljen tovább, mert szép, a másik ölje meg magát, mert rút.

Ott egy élő szép, itt egy undok halott!

Ez nem megoldás.

Egyen van csak sok egy szép lárvával, azt az álarcot kell rongyokra tépni! Szépséget, boldogságot ki kell vetni a másik csészből és egy igaztalan mérleg helyre billen!

... Haza ment s megtöltött egy üveget marócspöppekkel.

Éjjel fölkel s mint egy fehér gnóm, odament Julia ágyához.

Lelekzetfojtva hajlott fölé s nézte azt az édesen mosolygó, gyönyörű fejet, amit befogott a fehér párna, mint ősz haj a beletűzött rózsát.

Az üveg ott volt a kezében.

Nézte sokáig, villogó szcmmel, mint vadmacska a pihegő madarat.

De még lehellettel sem érintette.

Azután hirtelen visszacsuszott a maga ágyába, arcát belesapta a vankosba; zokogott keservesen, harapdálta a takarót...

Igy ment néhány éjen át.

Teréz nem értette önmagát sem.

Szét akarta rombolni azt a szép oltárképet, s gyakran közel volt ahhoz, hogy imádságra roskadjon előtte.

Hát tehet az a szép madonna arról, hogy szép? Csak oly kevésbé, mint ő maga, amiért hogy olyan undok. Hiszen nem az ő szépsége itéli kárhozatra, hanem az emberek igaztalansága.

Gyűlölséget érzett magában, mint egy ördög — és sirásban végezte, mint a gyermek...

... Oh, abban a torz koponyában egy egész pokol predestinációja nem birt a szívnek égi szikrájával!...

*

— Julcsa mama, vegyél a karodra!

Az a kis aranyfürtű gyermek ott tipegett az édes anyja mellett, formás kis karjait nyújtogatva felé, hogy emelje magához.

— Eredj, édes picikém, Teréz mamához, mondd, hogy vegyen föl, a Julcsa mamának igen sok a dolga.

A kis szöszke odatipegett.

S mikor ott állt a rút nő ölben, ragyogó szemmel odamosolygott annak jóságos szemébe s boldogan, egy kis gyermek itasítói szerelmével, össze-vissza csókolta Teréz szemét, száját, homlokát s aztán gyermekes hittel mondotta:

— Teréz mama, te olyan nagyon, nagyon szép vagy... nagyon szép vagy...

Halálhírek. Hirth János garai illetőségű szíjgyártósegéd a napokban este 3 órakor gazdája, Dodek János műhelyében forgópisztolyal játszott, midőn a fegyver véletlenül elsült és a fejébe háttal álló Wittner András csávolyi illetőségű szíjgyártósegéd hátába furdott. A golyó a hátgerincen ment megakadt és így szerencsére nem veszedelmes a sérülés.

Hol a pénz? Zimonyból Ujvidékre jött a napokban egy Boldoczky Károly nevű iparos. Itt találkozott egy suhanc gyerekekkel, aki könyöradományért fordult hozzája. Boldoczky megszánva az iparostanoncnak látszó gyereket és megvacsoráltatta őt, sőt éji szállást is adott neki a „Fehér ökrök“ben. Polzovits Szvetozár, így hívják a gézengúz, ezt a sok jótéteményt olyképp hálalta meg, hogy éjnek idején ellopta a jöltévéje 60 frjtát és odébb állott. Másnap a kis Szvetozárt elcsípték, de biz ő mindent tagadott, még azt is, hogy annyi pénzt ő még csak látott volna is valaha. A rendőrség azonban megtalálta a 60 frtot a síheder cipőjében.

Halálozás. Özv. Veszelnovits Jócóné szül. Atanasievits Mária e hó 20-án délután meghalt. Tetemét tegnap d. u. kísérték ki a nagy szerb temetőbe. Az elhunytat négy árvája siratja.

Állatbetegség. Szóntán, a Csibás Antal féle majorban kiütött a ragadós száj- és körömfájás. — Apatin és Bogojeva községekben az uralkodott ragadós száj- és körömfájás megszűnése hivatalosan konstátáltatott.

Gyászhir. Husvéth Károly takarékpénztári könyvelőnek Károly Mátyas nevű 5 éves fiacskája e hó 19-én meghalt. A fúeska alig egy heti időközben követte a napokban eltemetett testvérkéjét.

A Tisza titka. Megirtuk a multkor, hogy Ó-Becsén a Tiszából a halászok egy csecsemő hulláját fogták ki, mely megvakitva és kövel a nyakán került a halóba. A rendőrségnek most már sikerült kinyomozni a vétkes anyát, kit azonnal letartóztattak. A gyermek anyja Petrovits Teréz (Tyéza) csinos takaros cigány leány, a ki kedvesével Petrovics Bandival emésztették el a gyermeket az ő becsai holt Tiszáigban. Az anya azonban azt állítja, hogy mig ő önkívüli állapotban volt, addig kedvese és annak anyja vitték és fojtották meg a csecsemőt. Mind a hárman el vannak fogva.

Hymen. Ma kedden dr. Szabó Sándor zombori orvos örök hűséget esküszik Steiner Szidóniának Zentán.

Szóntán a roncsoló toroklob erős pusztításokat visz véghez; ez okból főszoigabirói rendeletre az összes iskolák bizonytalan időre bezárattak.

Jegyzőválasztás. Zubritski Pál ó-kanizsai községi imnok, okleveles jegyző, folyó hó 16-án Horgoson 24 szavazattal (Kovácsra adott 16 szavazat ellenében) jegyzővé választott.

Szabadkán nagybörzszerű kórház építését tervezik. A pályázat folytán beérkezett tervek közül egyet 1500 frttal, egyet pedig 1000 frttal jutalmazott meg a város, a mit most a belügyminiszterium is jóváhagyott.

Fizetéskeptelenség. A bécsi hitelezők védegylete jelenté, hogy Ujvidéken Popovits Sándor fizetéskeptelen lett.

Idegenek névsora a „Vadászkürt“ szállodában 1891. évi december hó 17-től 21-ig: Baró Földváry m. kir. eszenőre-alezredes, Szeged. Dr. Legrand Ferenc ügyvéd, Budapest. Dr. Kollár ügyvéd, Baja. Münster Mór vállalkozó, Mohács. Steiner Jenő bizt. hivatalnok, Budapest. Prister Róbert nagykereskedő, Zágráb. Glück Á. hivatalnok, Szeged. Korosy László jegyző, B. Csaba. Szarka Ernő mérnök, B. Csaba. Blau Rezső vállalkozó, Mohács. Kiss Vilmos ker. utazó, Budapest. Weisburger J. Ede ker. utazó, M.-Vásárhely. Dimitrijevs kereskedő, Bobota. Boromissa János polgármester Zenta. Poór testvérek tanulók, Kecskemét. Kálmán testvérek tanulók, Kecskemét. Rieger J. ker. utazó, Bécs. Bonay Armin gyáros, Prosnic. Rosenstein regále bérlő, Verbász. Brajer Dávid kereskedő, Vukovár.

Művészet és irodalom.

Pataj Sándor versei az ismert Révai Testvérek budapesti cég kiadásában fognak megjelenni.

Felhívjuk olvasóink becses figyelmét a „Hét“ mai számunkban megjelent hirdetésére. A „Hét“ oly magas színvonalon álló lap, amellyel oly tartalmas, szellemes és változatos, hogy csak a legnagyobb elismeréssel irhatunk róla. A lap most harmadik évfolyamába lép, de már megállapított léte és tekintélye van. Ez nem reklámlap, itt nem ismerik a pajtáskodást. A jó ízlés érdekében kívánatos, hogy „A Hét“ a legszelebb körökben elterjedjen.

A „Vasárnapi Ujság“ december hó 13-iki száma a következő tartalommal jelent meg; „A vallás-szabadság emléktünete.“ — „Harangoznak.“ Költemény Dömötör Páltól. — „Az avarfű.“ Rajz a népeletről. Irta K. Mártonffy Imre. — „Vas idők.“ (Táblázatos kimutatással a hármasszövetség és ellenfelei: az orosz birodalom és Franciaország népességéről, hadi költségeiről és hadi létszámáról.) — „Vázlatok a francia forradalom történetéből.“ (Képpel: Szulejman gyilkossága.) — „A házasság berendezése.“ — „Egyveleg.“ — „Erzsébet királyné villája Korfu szigetén.“ (Két kép.) — „Az ég csodái: A hold tájképei.“ — „Tóth Lőrinc.“ Vargha Gyula költeménye. — „Tóth Lőrinc jubileuma.“ (Arcképpel.) — „A téli kiállítás a másarcukban.“ (13 rajzzal.) — „Az 1790/91. országgyűlés főbb szereplői.“ (II. Lipót király, Sándor Lipót főherceg nádor, Koburg József herceg, gr. Széchenyi Ferenc, gr. Zichy Károly, gr. Batthyány József hercegprímás, gr. Pálffy Károly kancellár, Ocsai Balogh Péter, Sinay Miklós és Domokos Lajos arcképpel, egykoru festmények és metszetek után.) — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Egyház és iskola. — Miújság. — Egyveleg. — Sakkjáték. — Képtalány. — Halálozások. — Szerkesztői mondandó. — Heti naptár. — A „Vasárnapi Ujság“ból újtól kezdve albumszerű diszidálás is fog megjelenni a legfinomabb vastag velinpapíron, a mely diszidálások ára két annyi lesz, mint a rendes kiadásé. — A „Politikai Újdonságok“ újtól kezdve a napi eseményekre vonatkozó számos képpel illusztrálva fog megjelenni.

Hideg van. Nagyon hideg. Kúnn az utcán, benn a lelkében és a színházban is.

A színház hidegsége pedig kétféle. Az egyik olyan, amin egy kis fűtéssel segíteni lehet, a másik — amin a közönséges fűtés nem használ. Pedig részben egyik okozza a másikat. De csak részben. Az bizonyos, hogy ha olyan nagyon hideg van, hogy az emberek nem akarnak színházba jönni, akik jönnek, nem akarják kezüket a meleg zsebből kivenni, hogy tapsoljanak, a direktor ettől elhúll, a szereplő lehúll, némelyik meghúll, az érdeklődés kihúll. Ezen, azt hisszük, mire e sorok megjelennek, segítve is lesz már, és nem kell többé, télikabátjainkba burkolva szánakozással nézni a szegény meztelen vállú és állászó szoknyájú énekesnőket a színpadon, akikről még annyira sincs gondoskodva, mint a lilomokról a mezőn... Amig pedig a fűtés hiányozni fog, ajánljuk, adják Fatimicát és hasonló muszka darabokat, amelyekben prémes bundák szerepelnek.

A másik hidegség, az rosszabb, mert azon nem segíthet közönséges fűtés. Ezt a hidegséget, amelyet a közönség egy része kezd — lehet és reményeljük, hogy csak átmenetileg — a társulattal szemben tanusítani, nagyon sajnáljuk.

A társulat most már az érdemesebb irányt kezdi, még pedig szép eredménnyel kultiválni. Kaptuk Romeo és Julia után Magdolnát, utána Fehő Klárit és a Nagymamát, az énekes dolgok közül Údvöskét, — és habár a publikum csekély száma mindig hatással van a szereplőkre, el kell ismernünk, hogy az újabb előadások sikeresek voltak, és kevesebb éreztekkel velünk, ottlévőkkel azt, hogy haragszanak ránk — mert amazok nem jöttek el!

Maga Magdolna, nem az amit várhattunk tőle. Ha Festetich Andor, Relle Iván vagy Follinus, vagy más fiatal író ir egy rémdramát, melyben egy apa 25 év óta üldöz egy ártatlan leányt azért, mert ennek az anyja kiköszarozta, és e gyűlölségében annyira megy, hogy fiát kiátkozza, mert a leányba, Magdolnába, szerelmes, az a fia pedig sarlójával megöli az apát abban a percben, amelyben a katonaságtól hazatér, és annélkül, hogy anyját viszontláthatná, elbujdosik, — azután elfogatván, a leány, hogy kedvesét a haláltól megmentse, a 20 évi fegyházbüntetésre való „kegyelmezésért“ eladja magát egy törvényszéki elnök fiának, aki vele elhitette, hogy tőle függ a kuria ítélete; később az elcsábított nő egészen a ledér életre adja magát, utóbb nyomorba és iszákosságra stlyedve, megkeríti, a saját gyermekét, a gyermek atyjának, és itt felismerve gyermekét, a visszatért rabot, volt kedvesét rábirja, hogy fojtja meg a csábítót, amit az meg is cselekszik — hát erről a szövegről Rákosi Jenő hatalmasan ledorongoló kritikát írt volna, és elnevezte volna Rocambolé-féle rémregénynek. Pompás és szellemes cikkén kétségtelenül jól mulattunk volna.

De Rákosi ezt nem tette, legnagyobb sajnálatára nem tette.

Még pedig azért, mert Magdolnát véletlenül Rákosi maga írta.

Ez aztán a pech!

Igy a fővárosi, de még a vidéki sajtó is csak azt írja a darabról, hogy érdekes tanulmányt képező életkép, amely különösen a címszereplőnek nagyon sok hálás jelenetre nyújt alkalmat. Nálunk Veszprémyné teljes sikerrel és nagy hatással használta föl ez alkalmat. Alakítása mindvégig gondos, megjelenése mindvégig festői, eleinte szép, a végén természetesen rút volt és ha az utolsó felvonásban egy ideig ki nem esett volna az öreges hangból, az előadását hibátlanul lehetne mondanunk. A darabban a többi főbb szerep is jól ment, Csige (Laci), Halasy (Berci), Gnti (nyelves szakácsné), Borosné (Magdus), Tisztai (Siskó), Rélai (Gyömbéry) említendő. — Annál botrányosabb volt egy quartett, a mit a férfiak követett el. Az előadás különben igen jól ment és bizony kár volt az érdekes darabot elmulasztani soknak.

Az „Údvöské“ nem felelt meg hivatásának, mert nem vette le Veszprémyről a terhet. A ház még mindig lehetőleg türes volt. Pedig az előadás, levonva azt, ami ugy látszik sosem fog elmaradni:

„az a bizonyos, az a bizonyos“,

De Rákosi ezt nem tette, legnagyobb sajnálatára nem tette.

Még pedig azért, mert Magdolnát véletlenül Rákosi maga írta.

Ez aztán a pech!

Igy a fővárosi, de még a vidéki sajtó is csak azt írja a darabról, hogy érdekes tanulmányt képező életkép, amely különösen a címszereplőnek nagyon sok hálás jelenetre nyújt alkalmat. Nálunk Veszprémyné teljes sikerrel és nagy hatással használta föl ez alkalmat.

Alakítása mindvégig gondos, megjelenése mindvégig festői, eleinte szép, a végén természetesen rút volt és ha az utolsó felvonásban egy ideig ki nem esett volna az öreges hangból, az előadását hibátlanul lehetne mondanunk. A darabban a többi főbb szerep is jól ment, Csige (Laci), Halasy (Berci), Gnti (nyelves szakácsné), Borosné (Magdus), Tisztai (Siskó), Rélai (Gyömbéry) említendő. — Annál botrányosabb volt egy quartett, a mit a férfiak követett el. Az előadás különben igen jól ment és bizony kár volt az érdekes darabot elmulasztani soknak.

Az „Údvöské“ nem felelt meg hivatásának, mert nem vette le Veszprémyről a terhet. A ház még mindig lehetőleg türes volt. Pedig az előadás, levonva azt, ami ugy látszik sosem fog elmaradni:

„az a bizonyos, az a bizonyos“,

De Rákosi ezt nem tette, legnagyobb sajnálatára nem tette.

Még pedig azért, mert Magdolnát véletlenül Rákosi maga írta.

Ez aztán a pech!

Igy a fővárosi, de még a vidéki sajtó is csak azt írja a darabról, hogy érdekes tanulmányt képező életkép, amely különösen a címszereplőnek nagyon sok hálás jelenetre nyújt alkalmat. Nálunk Veszprémyné teljes sikerrel és nagy hatással használta föl ez alkalmat.

Alakítása mindvégig gondos, megjelenése mindvégig festői, eleinte szép, a végén természetesen rút volt és ha az utolsó felvonásban egy ideig ki nem esett volna az öreges hangból, az előadását hibátlanul lehetne mondanunk. A darabban a többi főbb szerep is jól ment, Csige (Laci), Halasy (Berci), Gnti (nyelves szakácsné), Borosné (Magdus), Tisztai (Siskó), Rélai (Gyömbéry) említendő. — Annál botrányosabb volt egy quartett, a mit a férfiak követett el. Az előadás különben igen jól ment és bizony kár volt az érdekes darabot elmulasztani soknak.

Az „Údvöské“ nem felelt meg hivatásának, mert nem vette le Veszprémyről a terhet. A ház még mindig lehetőleg türes volt. Pedig az előadás, levonva azt, ami ugy látszik sosem fog elmaradni:

„az a bizonyos, az a bizonyos“,

nem érdekesség, hanem tulzást, igen vigan perdült. A szereplőket kérjük, maradjanak meg azon izléstelen éleknél, amit a szerzők beletettek a darabba, és ne toldják meg. Ha pedig érzik magukban az erőt, hogy színpadra való szellemes dolgokat tudnának produkálni, akkor irjanak színművet és pályázzanak a Koczán-díjra, — az viszonylag legkevésbé rossz munkának mindig kiadatik.

A címszerep nagyon illet Halasynának és még talán eddig sohasem volt annyira elemében. Jó kedvvel játszott és énekelt, és dalai közül a Csigével (Pippo) énekelt híres birkadettet meg is kellett ismételn. Tisztai (Lorán) és Szinai (Rokko) állandó derűtlenségben tartották a közönséget. Gutti (Fiametta) és Lorándi (Frittellini) jól állták meg helyüket. Az utóbbit szeretnők már valami érdemes szerepben látni, ahol az eddigi kisszerű szerepekben is eléggé taustított színpadi routinat és intelligenciát hatásos énekkel együtt érvényesíthetné. Tukorai (Matheo) kisszerepében jó volt. A prózában — szerencsére kevés van — dögést vettünk észre. Szinai (Rokko) újabbán sokkal jobban érvényesül, mint a múlt évben. Ki hinné, hogy ez a színész a jövő évben ünneplő színészkedésének 20-ik évfordulóját? Ez alkalommal lesz jutalomjátéka is, a mire közönségünk figyelmét már itt felhívjuk.

Felhő Klári, Rátkaynak, „Salonnépszínműve“ most is nagy hatással került színre, ami nemcsak a darab jeles voltának, hanem a szereplőknek is érdeme. Veszprémyné Viola Évaja messze fölülmúlt minden eddig itt szerepelt Évát, és nagy jelenete után a nyílt színen tapsolták meg. Veszprémy betegsége dacára eljátszotta szép szerepét. Aba András, akinek passzivitását az ő tényleges betegsége még hibebebb tüntette föl. Halasyné oly szenvedélyes Klárit adott — abban a Felhőben egész fergeteg rejlett — hogy újból megerősített azon ítéletünkben, hogy a népszínmű a jobb hazája. A többi szereplők közül Tukorai, Csige, Rélai, Lux, Szabóné jók voltak. Borosné elpatszolta azt a kedves jelenetet, ahol faggatja András a két kérovel. Hisz ott úgy kell naivoskodni és sirva fakadni, hogy a közönség ki se jöjjön a derűtlésgből. Gondos nem elég gondosan adta azt a kis szerepet (Bence). Miért mondja: „Kegyelem — pauza — kenyéren élek“. Ha ilyen soloszerepecskéket kap a kórta, kétszeres gonddal kellene azzal foglalkoznia, másképp soha sem kerülhet ki a kar ölelő kajaiból.

Dr. Pataj Sándor.

Törvénykezés.

Az asszonyok mártirja. Tómits Jása, újvidéki szerb lapszerkesztő, — amint tudjuk — olyképen védte meg a felesége becsületét, hogy a saját magát vesztette el örökre; nevezetesen egy nagy kést döfött bele a Dimitrievits Mita kollégájának a szívébe, aki — szerinte — a felesége becsületének megrablója volt. Az újvidéki hölgyek — ugylátszik — hogy helyeslik a lovagias kötelességteljesítés eme módját, habár a törvény, meg az általános közvélemény egészen az ellenkező véleményen van is. Az újvidéki hölgyek — amint halljuk — Tómits Jását kezdik az asszonyi becsület mártirjának tekinteni, mert hiszen az asszonyi becsület ellen irányzott támadást bszult meg a késsel, és így az asszonyi becsületért szenved a börtönt. Mély részvétellel fogadták hát az asszonyok azt a hirt, hogy a legfőbb bíróság hat évi fegyházzal sújtotta a gyilkos szerkesztőt, és csakhamar megfogamzott agyukban az eszme, hogy kegyelmet fognak kieszközölni a hitvesi becsület védőjének. Az eszme gyorsan hódított, és Bálta Mária elnökelete alatt megalakult a kegyelemkérő hölgybizottság. Immár elhatározták, hogy Visontai Soma dr., a vádlott védőjének vezetése alatt száz nőből álló küldöttség megy a király elé, és ezer nő aláírásával ellátott kegyelmi kérvényt fognak neki átnyújtani az elítelt szerkesztő érdekében.

A Pótz-ok sajtópöre. Annak idején megirtuk részletesen annak a sajtópörnek a lefolyását, melyet a két sztanisicsi Pótz testvér harca idézett elő. Az esküdttek verdiktje alapján Pótz Józsefet a bíró bátyja ellen elkövetett becsületsértések miatt egy havi fogházra ítélte a sajtóbíróság. Az elítelt semmiségi panaszt jelentett be, de azt a kir. kuria elvetette s így Pótz Józsefnek mégis csak be kell költöznie a fogházba, ahonnan védője ideiglenesen már kiszabadította.

Naptár. December.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
22 Kedd	Demeter	Zeno	Beáta
23 Szer.	Viktória sz. vt	Dagob.	10 Ménáz
24 Cstt.	Ádám és Éva	Ádám és Éva	11 Dániel
25 Pént.	Nagy kar.	Nagy kar.	12 Szpiridion pk.
			13 Eusztrát

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Ó-fehér borok kicsinyben.
A közelgő ünnepekre ajánlom

valódi
1886-ik évi fermésű
magyarádi és szilvási
ó-boraimnak
literjét 50 kr o. é.
Kiváló tisztelettel
Szabadka Nándor.

Schäffner Károl

sörfőzdéje ZOMBORBAN.

A közelgő ünnepek alkalmából

ajánlom:

kiviteli (Export) palack-sörömet.

Zomborban:

a házhoz

szállítva

25

félliteres

üvegekben.

A sörös

palackok

és ládák

üresedés-

kor azon-

nal, de

legkésőbb

a szállítás-

tól számít-

va 6 hét

alatt

vissza-

szolgálta-

tandók.

Vidékre:

ládánként

csomagolva

50

félliteres

üvegekben.

A sörös

palackok

és ládák

üresedés-

kor azon-

nal, de

legkésőbb

a szállítás-

tól számít-

va 6 hét

alatt

vissza-

szolgálta-

tandók.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOK.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint ZOMBORBAN, a fútca sarkán (FALCIONE-féle házban)

HARIS ES BERGENTHAL

A KÉT ANGYALHOZ

bejegyzett cég alatt rőfös-, divat- és kézműárny-kereskedést nyitottunk, melyet a mélyen tisztelt vevő közönség nagybecsű pártfogásába ajánlunk.

Különös figyelembe ajánlunk mindennemű téli kelméket, melyet az előre haladt időszak (Saison) miatt a legolcsóbb árakban számítunk.

Igen olcsó árakban adjuk a legnehezebb minőségű creasz-vásznat, ugy mindenféle fehér és színes, rojtos és ajour szegett asztal-készleteket.

Tapeszry és brüsszeli futószőnyegek 16 és 12¹/₄. Sopha Szmirna-szőnyegek, melyek olcsóságuk miatt kitérők.

Atlasz-selyem paplanok igen olcsó árakban, melyhez legfinomabb pamutot szintén raktáron tartunk.

3-2

Karácsonyi és újévi ajándékok.

A két Angyalhoz.

A két Angyalhoz.

4108. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben leköszönés folytán megüresedett segédjegyzői állás 1891. évi december hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor megüresedett választás utján fog betölteni.

Felhivatnak ezen állásra pályázni kívánók, miszerint a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6/közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában meghatározott képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket hozzám f. hó 22-éig nyújtják be.

Az állással 400 frt évi készpénz fizetés és 1/8 telek föld haszonélvezete van egybekötve.

Almás, 1891. december 15-én.

DEÁK ZSIGMOND,

főszolgabíró.

2-2

3964. szám.
polg. 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróság 3256. számú végzése által a bogyáni árvtár javára Peisits Bosnyák Gyuka s társai bogyáni lakosok ellen 279 frt tőke, ennek 1890. évi január hó 1 s napjától számítandó 8% kamatai, és eddig összesen 33 frt 26 kr perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 564 frtra becsült házi állatok és gabonaművekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladottnak.

Mely árverésnek a 3964/1891. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bogyánban leendő eszközésére 1891-ik évi december hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladottnak fognak.

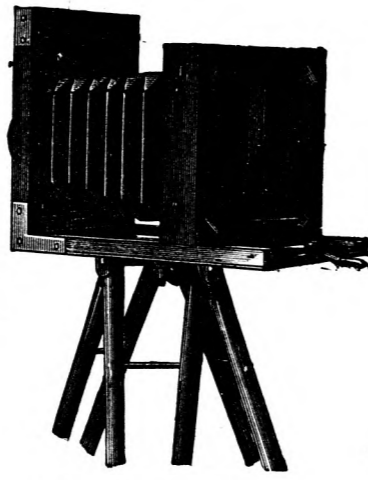
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódásghon, 1891. évi december hó 15-én.

Kaich Miklós,
bir. kiküldött.

SPORT!

Amateur-ök! Turisták!

Fényképezészek!

A legmulatságosabb, legcélszerűbb, leghasznosabb, egyuttal legdivatosabb „Karácsonyi és újévi“ ajándék egy

Goldmann-féle fényképezési „Turista-Camera“.

Ezen gépek legolcsóbb, legpontosabb és legcélszerűbb bevásárlása nálam történhet, azért, mivel: 1. már 1858-ik év óta kizárólag azoknak készítésével és pontos összeállításával foglalkozom; — 2. gépeim, mint általában elismert kitérő, pontos gyártmányok, minden kiállításon a legnagyobb elismerésben részesültek, olyannyira, hogy a külföldi gyártmányokkal is a versenyt diadalmasan kiálltam, sőt gépeim még a fényképezési művekben is az illető szaktanárok által mindenütt dicsérve és ajánlva felmiltetnek.

Egy teljesen összeállított „Turista-Camera“ áll: 1 Camerából (9x12), 3 kettős cassetta, 2 objektív deszkácska, 1 fekete beállító posztókendő, 1 botállvány a hozzátartozó triangulussal, 1 tájképlence és táskából,

melynek ára összesen 35 frt

(lásd árjegyzékem 18-ik lapszámát).

Megrendelhető:

GOLDMANN REZSŐ és ANTAL fényképezési gépgyárában
BÉCS,

8-7

IV. kerület, Viktor-utca 14. szám.

Képes árjegyzékemet kívánatra díjmentesen küldöm.

KISS JÓZSEF
HETI LAPJA.

MEGJELENIK
MINDEN VASARNAP.

TÁRSADALMI, IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖZLÖNY.

Csak az imént adta ki A HÉT közzétételét keltő 100-ik számát. Ez a szám, melyet mai irodalmunk színvérére töltött meg közleményeivel, egyuttal hű tükre azon előkelő szemléletnek, mely e lapot átlengi és azon magas irodalmi nívónak, a melyet e lap képvisel.

A HÉT a legliberálisabb szemléletű magyar heti lap. Közöl novellákat, költeményeket, dramatisztikus apróságokat, politikai és társadalmi esszéket; figyelemmel kíséri a hét összes mozgalmait és kiválasztja és feloldozza a legfontosabbakat és legérdekesebbeket. Kultúrával minden szemret, hozzájárul minden aktualis kérdéshez, de sohasem lépi át azon határokat, melyeket a jó ízlés — irodalmi lapnál a legfőbb kritérium — parancsol.

A HÉT az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a péntek esti színházi premierekről még ugyanazon a héten, ugyszólván a napilapokkal egyidejűleg, hoz nagyobb szabású ismertetéseket. Szépirodalmi része kivételével actualis minden közleményében és jórészt ennek köszönheti nagy sikereit és azon közkedveltséget, melyben részesül.

Munkatársai fényes koszorujából alig hiányzik: egy nagy irodalmi név.

Azok közül, a kik a „A HÉT“-be eddig irtak s részben állandó munkatársai, felmiltjük a következőket:

A „HÉT“ előfizetési feltételei: Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 forint 50 krajcár.

Előfizethetni a „HÉT“-re és a „MAGYAR HIRLAP“-ra egyuttal kedvezményes áron, vagyis 24 frt helyett a két lap egész évre 20 frt. Félévre 10 frt. Negyedévre 5 frt.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld

„A BÉC“ kiadóhivatala VII., Erzsébet-körút 6. szám.

Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Agai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Bársony István, Bede Jób, Bródy Sándor, Bodnár Zsigmond, gróf Csáky Albiné, Célió, Dézy Lajos, Endrői Sándor, Fenyő Sándor, Gozdu Elek, Galló, Herczegh Ferenc, Horváth Boldizsár, Horváth Gyula, Hoek János, Ignóty, Incezy László, Jászai Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Kerecsig Vilmos, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Kohn Dávid, Makai Emil, Malonyai Dezso, Mikszáth Kálmán, Mezei Ernő, Murai Károly, Petelei, Palágyi Lajos, Palágyi Menyhért, Pollák Illés, Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre, Szabóné-Nogál Janka, Szalay Fruzina, Szemere Attila, Szomaházy István, Szűry Dénes, Silberstein Adolf, Tábori Róbert, Tóth Béla, Tolnay Lajos, Vadnay Károly, Vészi József stb. stb.

A HÉT külső kiállítása összes lapjaink közt a legfényűzőbb. Minden számának borítékán egy fényes kivitelű nagy arcképet közöl: kitérőseket, de legfőképp érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és szalon köréből, azok arcképeit, akiket a lefolyt hét eseményeinek árja, habár csak ideiglenesen is, felszínre vetett.

A HÉT számai bekötve évenként két vastkos kötetet képeznek és nagyon is érdemesek a megőrzésre. Az első négy kötet, melyből teljes példányok — bár igen csekély számban — még kaphatók, valóságos tárháza az érdekelt soha sem veszítő becses olvasmányoknak.

itt megrendelhetők:

- Hírlapok.
- Művek.
- Naptárak.
- Táblázatok.
- Falragaszok.
- Körlevelek.
- Táncigalmi meghívók.
- Táncrendek.
- Étlapok.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI INTÉZET.

Papír és írószerek a bevásárlási áron.

Könyv-kötőmunkák elfogadottnak és a kiállítási áron szállítottnak.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

Községeknek egész éven át hitel.

itt megrendelhetők:

- Váltók.
- Gyászlapok.
- Számlák.
- Levélfejek.
- Névjegyek.
- Eljegyzési és esketési kártyák.
- Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Ház eladás.

Zomborban, a Szelencse-külvárosrészben fekvő 59. o. sz. alatt levő

lakház,

melyben 4 szoba, konyha, éléskamara, pince, mosó-konyha és felszer van, szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Majer Ignác.

2-1

Karlsbadi porcellán-edény leszállított árakkal.

Karácsonyi és újévi bazár!

Minden néven nevezendő ajándéokra alkalmas áruk, divatcikkek, luxus-tárgyak és játékszerek gazdag és csoda olcsó raktárának szives megtekintésére a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Goldfahn Sándor,
kereskedő,
Zombor, főutca, Falcione Lőrinc féle ház, a nagy tőzsde mellett.

Karácsonyfa díszek. **Ditmar-féle lámpák.**

Berndorfi china-ezüst gyári árakon.

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Az EMAILLE festéshez szükséges hozzávalók ZOMBORBAN csakis

SCHÖN ADOLF
könyv- és papirkereskedésében kaphatók,
hol az EMAILLE festészet ingyen taníttatik.
A festés vagy rajz előismerete nem szükséges.
A tárgyakat festés után nem kell égetni.

Ugyanott
karácsonyi és újévi ajándékok
dús választékban, olcsó árért szerezhetők be.

Gazdag könyvpiac magyar, német és francia munkákban.

Egyesülni és megvásárolni a nagy raktár.
Egyszerű és olcsó irószerszámok.
Társasjátékok.
Olcsó képeskönyvek.

Valódi fehér és sárga viasz.

A karácsonyi időnyre van szerencsém a n. é. közönségnek ajánlani **valódi és kiválóan finom pergetett fehér akácvirág mézet**

1/2, 1/3, 1/4 kgrmos üvegekben, szintugy tisztán kimérve **kilója 60 kr.** Továbbá **hársfavirág és tisztosfü mézet** a legtisztább minőségben.

Vidéki t. megrendelőknek egy 5 kgrmos postadoboz 4 1/2 kgr. legfinomabb akác- vagy másfajú mézet, 3 frt 50 kr utánvét mellett bérmentve szállítok.

Kiváló tisztelettel:
KRIZMANITS IMRE,
Zomborban.

Méz üvegekben kapható az Árucarnokban és Gromilovits János fűszerkereskedésében, hol megrendelések is közvetíttetnek.

Szurok-fáklyák raktáron.

Külföldre a zombori áll. kor. és iparképzésen 1898-ban arany éremmel.
Külföldre a Bács-Bodrogh vármegyei igazgató által a mézesvíz készítésén díszes éremmel.

Díszművek. — Imakönyvek. — Albumok.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok.

Ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe dús felszerelt **könyv-, zenemű-, papir-, író- és díszműáru-kereskedésemet,** melyben: díszművek, imakönyvek, ifjusági iratok, képes könyvek, emlékkönyvek (Poesie), albumok a legdíszesebb kiállításban, luxus levélpapírok a legfinomabb kivitelben, igen díszes dobozokban. Legcsinosabb kivitelű fémárak n. m.: íróasztal felszerelés, egyes téntartatók, tollállványok, levélnehezékek, arckép keretek, karácsonyfa díszek stb. Író-mappák, szivar-, pénz- és levéltárcák legfinomabb kiállításban, valamint általánosan kedvelt társas játékok nagy készletben állanak a t. c. közönség választására.

Előfizetéseket elfogadok minden, bárhol és bárki által hirdett napi- és hetilapokra, valamint minden bel- és külföldi folyóiratokra, az eredeti árak mellett, hozatal díj nélkül.

Zombor, 1891. december havában.
A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KOLLÁR JÓZSEF
könyvkereskedő,
főutca, Szemző Gyula ur házában, a Csitaonica mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek, kívánatra kimerítő könyv- és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Karácsonyfa díszek. — Társas játékok.

Émlékkönyvek. — Luxus levélpapírok.

Ijúsági iratok. — Képes könyvek.

Zombor, 1891. Bittermann Sándor könyv- és könyvnyomdájából.

3120. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Temerin községében évi 240 frt fizetés és 100 frt lótarási általánosan javadalmazott egy községi lovasrendőri állás rendszeresítettén, ezen állásra a pályázat ezenel megnyitattik.

Felhívattak a pályázók, hogy fedhetlen előéletüket, korukat, nyelvismeretüket, egészségi állapotukat és hadkötelezettségüknek miként történt megfélelését igazoló kérvényüket folyó évi december hó 28-ig Temerin község előljáróságánál nyujtsák be.

Temerin, 1891. évi december hó 13-án.

Lakatos Péter, Varga János,
jegyző. 3-2 bíró.

5121. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járásban üresedésben levő goszpodincei községi orvosi állásra ezenel pályázatot nyitok.

A községi orvos javadalma: 600 frt készpénz fizetés, 100 frt lakpénz, 20 kr nappali, 50 kr éjjeli látogatási díj, halottkémlési díj 20 kr.

Pályázni kívánók felhívattak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. § a, illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ban előirt képességüket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat hozzá 1892. évi január hó 12-ik napjáig annyi-val is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetem.

Zsabylán, 1891. évi december hó 9-én.

ZAKÓ MILÁN,
főszolgabíró.

3-3

5242. sz.

tkvi 1891.

Hirdetmény.

Rác Militics község telekkönyvi betétei az 1886. XXIX. és az 1889. XXXVIII. törvényekkel értelmében elkészítettén, és a nyilvánosságnak átadatva, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből-törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitelnek az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1892. évi május hó 25-ik napjáig bezárólag a hódásági kir. járásbíróhoz mint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indítandó törlési és egyéb keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakasznak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1892. évi május hó 25-ik napjáig bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontban körülirt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatósághoz hat hó alatt, vagyis 1892. évi május hó 25-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harminadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldöttnek eredeti okmányokat adtak át — hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak — az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Hódásághon, a kir. járásbíróhoz mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi november hó 16-án.

Jusics Lajos,
kir. járásbíró.

3-3

Pályázat.

Bikityen (Bácsm.) egy róm. kath. I. oszt. német-magyar és egy II—III. oszt. magyar-német tannyelvű tanítói állásra ezenel pályázat hirdetetik. Javadalmazása egynek-egynek 500 frt havi utólagos részletekben, melyért a megválasztott tanítók az ismétlő iskolát is ingyen tartoznak vezetni január hó 2-től. A kellőleg felszerelt folyamodványok december 27-ig ngos és főtiszt. Berényi Dániel, apát-esperes-plébános urhoz, Bájára küldendők.

3-2

Az iskolaszék.